

Centrum pre deti a rodiny Svidník

Program Centra

**Zariadenie na výkon opatrení
sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately**

**Svidník
Február 2024**

OBSAH

Úvod.....	3
Náležitosti Programu Centra	4
1.a Kontaktné a fakturačné údaje.....	4
1.b Miesta vykonávania opatrení.....	4
1.c Účel vykonávaných opatrení	5
1.d Druh vykonávaných opatrení – CAN.....	5
1.e Forma vykonávania opatrení.....	5
1.f Cieľová skupina centra.....	5
1.g Dôvody vylučujúce vykonávanie opatrení v Centre.....	5
1.h Celkový počet miest Centra – opatrenia pobytovou formou	6
1.i Opis vnútorných a vonkajších priestorov Centra – opatrenia pobytovou formou.....	6
1.j Štruktúra zamestnancov priameho kontaktu a zamestnancov Odborného tímu	8
1.k Spôsob oboznámenia detí, rodičov a iných fyzických osôb s Programom Centra	10
1.l Odborné metódy práce s dieťaťom, jeho rodinou a inými plnoletými fyzickými osobami	10
1.m Poskytovanie odbornej pomoci tehotnej žene a tejto žene po pôrode a jej dieťaťu	12
1.n Plánovanie a vyhodnocovanie výchovnej činnosti	12
1.o Príprava na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti	12
1.p Rozsahu hodín vykonávania opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou	14
1.q Tvorba a vyhodnocovanie čiastkových plánov IPROD, individuálneho plánu odbornej práce s dieťaťom a jeho rodinou alebo plánu odbornej práce s plnoletou fyzickou osobou	14
1.r Podmienky pre záujmovú činnosť, športovú činnosť, kultúrnu činnosť, rekreačnú činnosť a prejavovanie náboženského vyznania a viery	17
1.s Zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti deťom a plnoletým fyzickým osobám, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia v Centre.....	17
1.t Zabezpečovanie školskej dochádzky a prípravy na povolanie	18
1.u Práva dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v Centre.....	18
1.v Povinnosti dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v Centre	20
1.w Výchovné prostriedky, ktoré je možné uložiť za nedodržanie povinností	22
1.x Spôsob poskytovania vreckového.....	24
1.y Postup v rizikových situáciách.....	24
Prílohy.....	32

Úvod

Program „Centra pre deti a rodiny Svidník“ (ďalej len „Centra“) vychádza z legislatívnych zmien pre zariadenia na výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, a to:

- Zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákona 305/2005“),
- Zákona č. 61/2018 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „Zákona 61/2018“) a
- Vyhlášky č. 103/2018 Z. z. Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Vyhlášky 103/2018“).

Program Centra je vypracovaný s aktívnym podielom pedagogických, odborných a sociálnych zamestnancov Centra.

Cieľom Programu Centra je p r e d s t a v i ť verejnosti a inštitúciám spolupracujúcim pri zabezpečovaní výkonu opatrení, odborné činnosti, personálne a priestorové možnosti pri zabezpečovaní výkonu opatrení v podmienkach Centra.

Náležitosti Programu Centra

Program Centra je vypracovaný v zmysle § 97 Zákona 305/2005. Náležitosti Programu Centra sú vypracované v súlade s Vyhláškou MPSVR 414/2023, ktorá mení a dopĺňa Vyhlášku 103/2018 v §1 - „Náležitosti programu centra pre deti a rodiny a špecializovaného programu centra pre deti a rodiny“.

1.a Kontaktné a fakturačné údaje

Názov	Centrum pre deti a rodiny Svidník
Sídlo	Partizánska 306/6, 089 01 Svidník
Kraj	Prešovský
IČO	00188298
DIČ	2020790915
Webová stránka:	www.cdrsk.sk

	Telefón	E-mail
Pohotovostný 24-hodinový kontakt (umiestňovanie, mimoriadne situácie)	+421 (0)907 703 707	
Všeobecný kontakt (spojovateľka)	+421 (0)54 752 2851	
Riaditeľ	+421 (0)945 450 914	riaditel@cdrsk.sk
Vedúca úseku ekonomicko-prevádzkového	+421 (0) 915 756 372	personalne@cdrsk.sk
Ekonomickí zamestnanci	+421 (0)54 243 3002	ekonom@cdrsk.sk
Správca majetku	+421 (0) 918 544 363	lubomir.lacko@cdrsk..sk
Vedúca úseku starostlivosti	+421 (0)917 170 740	starostlivost@svidnik.cdr.sk
Sociálni zamestnanci	+421 (0) 915 764 443	socialne@cdrsk.sk
Špeciálny pedagóg (agenda školský zariadení)	+421 (0) 915 766 597	alexander.kleban@svidnik.cdr.sk
Psychológovia	+421 (0)54 752 1184	psycholog@svidnik.cdr.sk

1.b Miesta vykonávania opatrení

Pobytové opatrenia súdu – § 45 ods. 1 písm. a)

Typ miesta	Označenie	Adresa	Telefón
Kmeňová budova	KB	Partizánska 306/6, 089 01 Svidník	+421 (0)915 766 590
Rodinné domy	RD 1	Dlhá 513/17, 089 01 Svidník	+421 (0) 915 766 591
	RD 2	Makovická 74/7, 089 01 Svidník	+421 (0)915 766 592
	RD 3	Kpt. Pavlíka 701/22, 089 01 Svidník	+421 (0)915 766 595
	RD 4	Mierová 120/17, 089 01 Svidník	+421 (0)915 766 594
	RD 5	SNP 38/4, 089 01 Svidník	+421 (0)915 766 596
Sieť profesionálnych náhradných rodín	PNR	miesta trvalého pobytu profesionálnych rodičov	

Opatrenia na predchádzanie vzniku krízových situácií – § 45 ods. 1 písm. c)

Typ miesta	Označenie	Adresa	Telefón
Ambulancie			
	AMB 1	Bardejov	+421 (0)915 763 067

Pobytové opatrenia súdu – § 47 ods. 1

Typ miesta	Označenie	Adresa	Telefón
Rodinné domy	RD 1	Dlhá 513/17, 089 01 Svidník	+421 (0)915 766 591
	RD 2	Makovická 74/7, 089 01 Svidník	+421 (0)915 766 592
	RD 5	Kpt. Pavlíka 701/22, 089 01 Svidník	+421 (0)915 766 595
	RD 4	Mierová 120/17, 089 01 Svidník	+421 (0)915 766 594

1.c Účel vykonávaných opatrení

Centrum je zariadenie zriadené na účel vykonávaných opatrení podľa § 45 ods. 1 písm. a) až c) Zákona 305/2005. Účel vykonávaných opatrení je uvedený v Programe Centra samostatne a tvorí Prílohu č. 1 tohto Programu Centra.

1.d Druh vykonávaných opatrení – CAN

Centrum nevykonáva opatrenia pre prácu s deťmi so syndrómom CAN.

1.e Forma vykonávania opatrení

Centrum vykonáva opatrenia podľa § 45 ods. 4 Zákona 305/2005 (podľa účelu, na ktorý bolo zriadené):

- nariadení ústavnej starostlivosti,
- nariadení neodkladného opatrenia alebo
- uložení výchovného opatrenia

b) pobytovou formou pre dieťa na základe dohody

c) ambulantnou formou, terénnou formou alebo kombinovane.

Forma vykonávania opatrení Centra je detailne rozpísaná v Prílohe č. 1 Programu Centra.

1.f Cieľová skupina centra

Cieľová skupina Centra je detailne rozpísaná v Prílohe č. 1 Programu Centra.

1.g Dôvody vylučujúce vykonávanie opatrení v Centre

Pri pobytovej forme na základe rozhodnutia súdu sa špecializujeme na prácu s maloletými s ľahkými poruchami správania, ktorí sú schopní integrácie, bez kombinácie s duševnými poruchami.

S maloletými, ktorí v našom Centre nie sú umiestnení na základe súdneho rozhodnutia, a s ich rodinou pracujeme ambulantnou, terénnou prípadne kombinovanou formou, podľa potreby.

Do Centra neprijímame maloletých na vykonávanie opatrenia pobytovou formou na základe dohody s rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa.

Centrum nepracuje s deťmi s poruchami spávania v dôsledku závislosti; s deťmi, ktoré sú fyzicky zneužívané, telesne týrané, psychicky a emocionálne týrané, sexuálne zneužívané, zanedbávané (syndróm CAN).

Centrum so súhlasom orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately skončí vykonávanie opatrení, ak rodič dieťaťa alebo jeho ďalší príbuzní budú počas vykonávania opatrení ambulantnou alebo terénnou formou pod vplyvom alkoholu, agresívni, prípadne bezdôvodne sa nebudú podieľať na spolupráci a zúčastňovať sa na plnení plánu vykonávaných opatrení.

Pri terénnej forme prijímame klientov okresov Svidník a Bardejov.

Nevykonávame opatrenia ak je vyčerpaný pracovný časofond pre ambulantnú a terénnu službu.

1.h Celkový počet miest Centra – opatrenia pobytovou formou

	11 x PNR	22
samostatné skupiny	5x RD	50
špecializované samostatné skupiny	2 x KB	16
samostatné skupiny pre mladých dospelých	1x KB	5
		93

1.i Opis vnútorných a vonkajších priestorov Centra – opatrenia pobytovou formou

Rodinný dom – Dlhá 513/17, 089 01 Svidník

Samostatná skupina č. 1 – rodinný dom je situovaný v radovej zástavbe rodinných domov na ulici Dlhá 17 s prístupom po miestnej komunikácii. K domu prináleží záhrada s ovocnými a okrasnými stromami a časť s lúkou.

Prvé nadzemné podlažie tvorí vchod s chodbičkou, jedáleň, kuchyňa, obývacia izba, vychovávateľská izba a kúpeľňa s WC vyčlenená pre zamestnancov. Obytná časť na 1. nadzemnom podlaží, pripravená pre matku s dieťaťom, je vybavená skriňami, váľandami, stolom a stoličkami. V chodbe je situované schodisko do suterénu a na druhé nadzemné podlažie. Podlahy sú z PVC, steny sú ošetrené maľbou.

Druhé nadzemné podlažie tvoria 4 spálne (61,2m²) a 10 lôžok je vyhradených pre pobytovú formu. Sú vybavené váľandami, skriňami, stolom a stoličkami pre deti so samostatnými vstupmi a kúpeľňa a WC – podlahy sú keramické, obklad stien tiež, sprchy majú závesy, pričom je dodržané súkromie detí.

V suteréne je umiestnená práčovňa s automatickou práčkou a vaňou, kotolňa na tuhé palivo a plynové médium, príručný sklad a sklad – šatník.

Vzhľadom na obmedzené priestorové možnosti, v rodinnom dome nie je priestor na stretávanie sa s rodinou. Deti sa s blízkymi zväčša stretávajú mimo rodinného domu, príp. v budove Centra.

Rodinný dom – Makovická 74/7, 089 01 Svidník

Samostatná skupina č. 2 – rodinný dom je situovaný na ulici Makovická 74/7 s prístupom po miestnej komunikácii. K domu prináleží záhrada s ovocnými a okrasnými stromami.

Prvé nadzemné podlažie tvorí vchod so závetrím, schodisko, na 2. nadzemné podlažie, kuchyňa prepojená s jedálňou, kúpeľňa s WC pre zamestnancov, hala – obývacia izba, vychovávateľská izba sú

vybavené skriňami, váľandami, stolom a stoličkami. Podlahy sú z PVC, steny sú ošetrované maľbou a vchod do suterénu.

Druhé nadzemné podlažie tvoria 4 izby– spálne ($50,3\text{m}^2$) pre deti so samostatnými vchodmi, ktoré sú vybavené váľandami, skriňami, stolom a stoličkami, kúpeľňa s WC, kde podlahy sú keramické a obklady stien, taktiež v sprchách sú závesy, pričom je dodržané súkromie detí pri osobnej hygiene. 10 lôžok je vyhradených pre pobytovú formu. Na 2. nadzemnom podlaží je aj vchod na terasu.

V suteréne je umiestnená kotolňa s kotlom na plyn, plynový ohrievač vody, príručný sklad, práčovňa a garáž. V areáli domu v záhradnej časti sa nachádza drevená chatka.

Vzhľadom na obmedzené priestorové možnosti, v rodinnom dome nie je priestor na stretávanie sa s rodinou. Deti sa s blízkymi zväčša stretávajú mimo rodinného domu, príp. v budove Centra.

Rodinný dom – Kpt. Pavlíka 701/22, 089 01 Svidník

Samostatná skupina č. 5 – rodinný dom je situovaný v radovej zástavbe rodinných domov na ulici Kpt. Pavlíka 701/22 s prístupom po miestnej komunikácii. K domu prináleží záhrada s ovocnými a okrasnými stromami.

Prvé nadzemné podlažie tvorí vchod so závetrím, schodisko, chodba, kuchyňa prepojená s jedáľenským kútom a tie sú vybavené skriňami, stolom a stoličkami. Podlahy sú z PVC, steny sú ošetrované maľbou, príručný potravinový sklad, obývací izba, vychovateľská izba a kúpeľňa s WC pre zamestnancov.

Na 2. nadzemnom podlaží sa nachádza schodisko, chodba, 4 spálne pre deti so samostatnými vchodmi ($76,9\text{m}^2$), kúpeľňa s WC, kde podlahy a obklady stien sú keramické, sklad – šatník. V kúpeľni je záves na sprchu, kde deti majú zachované súkromie pri osobnej hygiene. 10 lôžok je vyhradených pre pobytovú formu.

Vzhľadom na obmedzené priestorové možnosti, v rodinnom dome nie je priestor na stretávanie sa s rodinou. Deti sa s blízkymi zväčša stretávajú mimo rodinného domu, príp. v budove Centra.

Rodinný dom – Mierová 120/17, 089 01 Svidník

Samostatná skupina č. 4 – rodinný dom je situovaný na ulici Mierová 120/7 s prístupom po miestnej komunikácii. K domu prináleží záhrada s ovocnými a okrasnými stromami.

V prízemnej časti je situovaný vchod so schodiskom na 1. nadzemné podlažie, kde sa nachádza kuchyňa spojená s jedálňou ($18,8\text{m}^2+9,5\text{m}^2$), obývací izba ($27,3\text{m}^2$), vychovateľská izba (18m^2), ktoré sú vybavené skriňami, váľandami, stolom a stoličkami. Podlahy sú z PVC, príručný potravinový sklad a kúpeľňa s WC pre zamestnancov.

Na 2. nadzemnom podlaží sú umiestnené 4 spálne so samostatnými vchodmi ($77,5\text{m}^2$), kúpeľňa s WC, kde podlahy a obklady stien sú keramické, sklad- šatník a dva balkóny. V kúpeľni je záves na sprchu, deti majú zachované súkromie pri osobnej hygiene. 10 lôžok je vyhradených pre pobytovú formu.

V suteréne sa nachádza plynová kotolňa, práčovňa, sušiareň a sklad- šatník. Areál záhrady má časť s lúkou a murovanou budovou, ktorá sa využíva ako sklad náradia.

Vzhľadom na obmedzené priestorové možnosti, v rodinnom dome nie je priestor na stretávanie sa s rodinou. Deti sa s blízkymi zväčša stretávajú mimo rodinného domu, príp. v budove Centra.

Rodinný dom – SNP 38/4, 089 01 Svidník

Samostatná skupina č. 6 – rodinný dom je situovaný na ulici SNP 38/4 s prístupom po miestnej komunikácii. K domu prináleží záhrada s ovocnými a okrasnými stromami.

V 1. nadzemnom podlaží časti sa nachádza závetrie, vstupná hala, kuchyňa, ktoré sú vybavené skriňami, stolom a stoličkami, kúpeľňa s WC pre zamestnancov, schodisko na medziposchodie, kde sa nachádza obývací a vychovateľská izba.

Na 2. nadzemnom podlaží sa nachádzajú 3 izby (10 lôžok) – spálne detí (44,8m²) a kúpeľňa s WC, kde podlahy a obklady stien sú keramické. V kúpeľni je záves na sprchu, deti majú zachované súkromie pri osobnej hygiene. V suteréne je kotolňa na plyn a práčovňa. V areáli v záhradnej časti sa nachádza skleník, murovaná kôlna-sklad na náradie, murované ohnisko a zeleninové záhradky.

Vzhľadom na obmedzené priestorové možnosti, v rodinnom dome nie je priestor na stretávanie sa s rodinou. Deti sa s blízkymi zväčša stretávajú mimo rodinného domu, príp. v budove Centra.

Kmeňová budova – Partizánska 306/6, 089 01 Svidník

Kmeňová budova Centra je situovaná na ulici Partizánska 306/6 s prístupom po miestnej komunikácii v spoločnom areáli.

Na 1. nadzemnom podlaží budovy Centra je priestor (klubovňa) na stretávanie sa s blízkymi, príp. pri iných návštevách.

Špecializovaná samostatná skupina č. 1 – je situovaná v časti „Pavilón B“ kmeňovej budovy na 2. nadzemnom podlaží so samostatným vchodom: vstupnú časť tvorí vchod s chodbičkou – šatňa, vstupná chodba, obývačka, kuchyňa, WC pre zamestnancov, výchovateľská izba, kúpeľňa s WC a automatickou práčkou, 4 spálne (8 lôžok) pre deti. V kúpeľni je záves na sprchu, deti majú zachované súkromie pri osobnej hygiene.

Špecializovaná samostatná skupina č. 2 – je situovaná v časti „Pavilón B“ kmeňovej budovy na 3. nadzemnom podlaží so samostatným vchodom: vstupnú časť tvorí vchod s chodbičkou – šatňa, vstupná chodba, obývačka, kuchyňa, WC pre zamestnancov, výchovateľská izba, kúpeľňa s WC a automatickou práčkou, 4 spálne (8 lôžok) pre deti. V kúpeľni je záves na sprchu, deti majú zachované súkromie pri osobnej hygiene.

Samostatná skupina pre mladých dospelých sa nachádza v časti „Pavilón B“ kmeňovej budovy so samostatným vchodom na 2. a 3. podlaží, samostatne vyčlenenými izbami, kúpeľňou a sociálnym zariadením v Špecializovanej samostatnej skupine č. 1 a Samostatnej skupine č. 3. V samostatnej skupine pre mladých dospelých sa poskytuje starostlivosť najviac 5 mladým dospelým. V priestoroch mladých dospelých sú vytvorené vhodné podmienky, na osamostatnenie sa.

1.j Štruktúra zamestnancov priameho kontaktu a zamestnancov Odborného tímu

Prac. pozícia	Počet úväzkov	Vzdelanie		
		SŠ	I. VŠ	II. VŠ
vedúca úseku starostlivosti – vychovateľ	1			1
profesionálny rodič	11	8	2	1
vychovateľ	21	0	3	18
pomocný vychovateľ	10	8	0	2
opatrovateľ	6	6		
pomocný vychovateľ s ekonomickou agendou	7	7		
sociálny pracovník (vrátane NP DEI III.)	4			4
psychológ	3			3
koordinátor SRK vrátane projektu RVO	3			3
liečebný pedagóg	1 (externe)			1
psychológ – pre ambulantnú a terénnu službu	1			1
sociálny pracovník – pre ambulantnú a terénnu službu	3			3

Sieť profesionálnych náhradných rodín (PNR)

Sieť PNR je tvorená profesionálnymi rodičmi, príp. manželskými párami a zabezpečuje sa v mieste trvalého bydliska PNR. Stretávanie sa s blízkymi detí v PNR je výlučne len so súhlasom PNR, štandardne sa deti umiestnené v PNR stretávajú s blízkymi mimo PNR, napr. v parku, v meste alebo po dohode v budove Centra. Centrum má celkovo 11 PNR, ktorí sú z okresov SK,BJ,PO,HE a ML.

Zamestnanci priameho kontaktu

V samostatných skupinách výchovnú činnosť zabezpečujú vychovávatelia, pomocní vychovávatelia a vychovávateľ s ekonomickou agendou.

V špecializovanej samostatnej skupine výchovnú činnosť zabezpečujú vychovávatelia, opatrovatelia a vychovávateľ s ekonomickou agendou.

Skupinu mladých dospelých, ktorí sú v „Centre“ na základe Dohody o poskytovaní starostlivosti do osamostatnenia sa, koordinuje sociálny pracovník.

Odborný tím (OT) Centra

DOT tvoria: špeciálny pedagóg, vedúci úseku starostlivosti – vychovávateľ, sociálny pracovník, psychológovia, zamestnanec odborného tímu /SRK. Vedúcou odborného tímu je sociálny pedagóg. Na zasadnutia odborného tímu sú prizývaní podľa potreby ďalší kompetentní zamestnanci.

Odborné služby externých subjektov

Centrum aktívne spolupracuje so všetkými školskými zariadeniami, ktoré naše deti navštevujú. Ďalej spolupracuje s rôznymi organizáciami a subjektmi, ktorých si prizýva k spolupráci podľa potreby.

Názov subjektu	Odborný tím subjektu	Odborná pomoc a činnosti pre deti a mlad. dospelých
Centrom pedagogickopsychologického poradenstva a prevencie Svidník	psychológ, liečebný pedagóg	zabezpečuje preventívnu starostlivosť o deti predškolského veku, zabezpečuje špeciálno-pedagogickú diagnostiku a terapiu u žiakov so špecifickými poruchami učenia; pozornosť venuje školskej pripravenosti dieťaťa a v prípade odkladu školskej dochádzky sleduje vývin daného dieťaťa;
Centrom špeciálnopedagogického poradenstva a prevencie Svidník	špeciálny pedagóg, psychológ, soc. pracovník	poskytuje diagnostické, rediagnostické, špeciálno-pedagogické, psychologické služby žiakom so zdravotným postihnutím
Ambulancia klinickej psychológie	klinický psychológ	terapia, diagnostika
Ambulancia detskej psychiatrie Prešov a Košice	pedopsychiater	ambulantné poskytovanie špecializovanej liečebno preventívnej starostlivosti pediatrických pacientov
Psychiatrická nemocnica Michalovce	psychiater, psychológ	poskytovanie špecializovanej liečebno preventívnej starostlivosti pediatrických pacientov s vývojovými poruchami, psychotickými poruchami, afektívnymi poruchami, pri neurotických a úzkostných stavoch, nelátkových závislostí, s poruchami správania a emotivity, psychosomatickými poruchami
Detská psychiatrická liečebňa Hraň	lekári, psychológ, soc. pracovník...	zabezpečuje diagnostiku a zdravotnú starostlivosť so zameraním na psychické poruchy a duševné choroby detí
Ambulancia logopédie	logopéd	zabezpečuje kompletnú logopedickú starostlivosť.

1.k Spôsob oboznámenia detí, rodičov a iných fyzických osôb s Programom Centra

Program Centra je verejne dostupný na webovej stránke Centra. Deti, rodičov a iné fyzické osoby oboznamujeme s Programom Centra na prípadových konferenciách (do 2 týždňov od prijatia dieťaťa), prednáškach, návštevách v rodine, prostredníctvom printových regionálnych médií a aj formou informačných letákov vyvesených na viditeľných miestach jednotlivých inštitúcií: ÚPSVaR, CPPPaP, komunitné centrá, obecné a mestské úrady.

S dieťaťom pracujú zamestnanci Centra, ktorí mu poskytujú poradenstvo v zmysle interných predpisov Centra, ktoré obsahujú pravidlá, povinnosti a spôsob fungovania v Centre. Tento poriadok, je vyvesený na viditeľnom mieste v každej samostatnej skupine.

Pri práci s rodinou odborní zamestnanci poskytujú informačné poradenstvo a spíšu dohodu o poučení a postupe pri spolupráci. Jednou z možností práce s dieťaťom a jeho rodinou sú aj modelové situácie, sprevádzanie v bežnom živote, akou je návšteva jednotlivých inštitúcií, usmernenie a pomoc pri jednotlivých úkonoch.

Stretnutie rodiča s dieťaťom sa môže vykonať aj v budove Centra za prítomnosti zamestnanca Centra, vychádzkou v meste alebo krátkodobým pobytom v biologickej rodine. Dieťa sa odovzdá rodičovi pri dohodnutom stretnutí ak nie je pod vplyvom omamných a psychotropných látok, je v dobrom psychickom a fyzickom stave.

1.l Odborné metódy práce s dieťaťom, jeho rodinou a inými plnoletými fyzickými osobami

Cieľom práce Centra je najlepší záujem dieťaťa a jeho potreby

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,

Ambulantná a terénna práca

Centrum realizuje nasledovné postupy práce s rodinou a dieťaťom:

- 1) Vyhľadanie rodiny
- 2) Prvý kontakt
- 3) Fáza posudzovania/diagnostikovania situácie rodiny
- 4) Zbieranie anamnestických údajov o rodine a jej členoch
- 5) Pozorovanie rodiny
- 6) Realizácia programu práce s rodinou
- 7) Ukončenie programu výchovného opatrenia – prípadne prerušenie programu

Pri práci s rodinou budeme postupovať jednotlivými metódami vo východiskovom rámci spolupráce vo výchovnom programe, metódami akými sú napr.: diskusné, inscenačné, hry so psychologickým a edukatívnym potenciálom, metódy kultúrnych vyjadrovacích prostriedkov, metódy autentickej skúsenosti, exploratívne metódy, relaxačné metódy, prednáškové metódy intervenčné metódy, evaluačné. Jednotlivé metódy vykonávané individuálne alebo skupinou, podľa potrieb rodiny a dieťaťa a uváženia efektívnosti práce zamestnancom Centra.

Medzi aktívne metódy práce s rodinou a dieťaťom patria:

- 1) Rodinné konferencie/ stretnutia rodinného kruhu

- 2) Systémová práca s rodinou vo fázach (orientácia, zbieranie údajov, popis problémov, klarifikácia a dohoda o zozname problémov, vyhodnotenie)
- 3) Nácvik komunikácie
Komunikačné stratégie – Ocenenie rodiny, Aktívne počúvanie, Otvorené otázky, Poskytnutie informácií, Práca s ambivalenciou.
- 4) Rozvoj rodičovských zručností
- 5) Empatia a rozvíjanie vzťahov.
- 6) Nácvik riešenia problémov
- 7) Riešenie konfliktov

Zoznam vykonávaných metód a techník

1) pozorovanie	13) sumarizácia
2) činnostná diagnostika	14) evaluácia
3) diagnostika pomocou vecí	15) metódy sociogramu
4) sociálna diagnostika	16) motivačný rozhovor
5) informácia	17) tréning
6) interview	18) modelovanie
7) klarifikácia	19) metóda incidentu
8) ventilácia	20) behaviorálne techniky
9) povzbudenie	21) reflexia
10) interpretácia	22) prípadová konferencia
11) metóda prípadovej štúdie	23) metóda SMART
12) konfrontácia	24) metódy sociogramu

Pobytové opatrenia

Zoznam vykonávaných odborných činností

- 1) Odborná psychologická diagnostika
- 2) Odborná špeciálnopedagogická diagnostika
- 3) Návštevy profesionálnych rodín
- 4) Účasť na komunitách – skupinové sedenia.
- 5) Účasť na poradách a školeniach
- 6) Psychologická práca s mladým dospelým klientom
- 7) Plán psychologickej starostlivosti o klienta
- 8) Vyhodnotenie plánu psychologickej starostlivosti o klienta
- 9) Plán špeciálnopedagogickej starostlivosti o klienta
- 10) Vyhodnotenie plánu špeciálnopedagogickej starostlivosti o klienta
- 11) Skrining psychického a emočného stavu klienta
- 12) Psychologické poradenstvo
- 13) Špeciálnopedagogické poradenstvo
- 14) Preventívne programy

- 15) Sociálno-psychologický výcvik
- 16) Účasť na zasadnutiach odborného tímu.
- 17) Účasť na metodických stretnutiach, konferenciách
- 18) Štúdium spisovej dokumentácie
- 19) Príprava klienta do náhradného rodinného prostredia
- 20) Príprava klienta na rôzne druhy premiestnenia
- 21) Prípadové konferencie a stretnutia rodinného kruhu
- 22) Účasť na supervízii
- 23) Sprevádzanie klienta k inému odborníkovi, špecialistovi
- 24) Konzultačno-poradenská činnosť pre zamestnancov
- 25) Rodinné a párové poradenstvo

1.m Poskytovanie odbornej pomoci tehotnej žene a tejto žene po pôrode a jej dieťaťu

Tento bod programu Centrum nezabezpečuje.

1.n Plánovanie a vyhodnocovanie výchovnej činnosti

Každá samostatná skupina si plánuje svoju činnosť a začiatkom mesiaca odovzdáva plán práce. Zverejňuje ho na nástenke v samostatnej skupine. Na konci mesiaca je plán vyhodnocovaný. Výchovná činnosť v skupine vychádza z vekovej štruktúry umiestnených detí, z ich aktuálnych i dlhodobých potrieb.

Hlavným cieľom výchovnej činnosti v samostatne usporiadaných skupinách je v prostredí Centra dosiahnuť, aby deti primerane svojmu veku a vývinovej úrovni vedome uprednostňovali spoločensky vhodné správanie a zdravý životný štýl, ktorý podporuje ich všestranný osobnostný rozvoj.

Podstatou výchovy v prostredí Centra je na deti pôsobiť v zmysle:

- pozitívneho postoja k zdravému životnému štýlu,
- negatívneho vzťahu k rizikovému užívaniu návykových látok, prejavom agresívneho správania a šikanovaniu,
- pochopenia negatívnych dôsledkov rizikového správania, na základe primeraných odborných informácií,
- tendencii uprednostňovať zodpovedné rozhodnutia a pritom nepodliehať prípadnému škodlivému tlaku rovesníkov a okolia,
- uplatňovania optimálnych komunikačných zručností
- uprednostňovania konštruktívneho riešenia problémov
- identifikácie s pozitívnymi hodnotami

Výchovné plány v Centre vyhodnocuje vedúca úseku starostlivosti – vychovávateľka, prípadne špeciálny pedagóg.

1.o Príprava na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti

Centrum vykonáva pobytové opatrenie súdu v profesionálnej náhradnej rodine v zmysle § 51 ods. 1 písm. a) 305/2005 Z. z. Pre výkon profesionálneho náhradného rodičovstva je nevyhnutné absolvovať prípravu na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti v zmysle § 15 a § 16

Vyhlášky 103/2018 Z. z., t.j. splniť kvalifikačný predpoklad na výkon profesionálneho náhradného rodičovstva.

Kvalifikačný predpoklad pre zabezpečenie starostlivosti o dieťa v profesionálnej náhradnej rodine je najmenej

- a) nižšie stredné odborné vzdelanie alebo stredné odborné vzdelanie,
- b) úplné stredné všeobecné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie, ak sa zabezpečuje starostlivosť o dieťa, ktoré vyžaduje zvýšenú starostlivosť z dôvodu, že bolo týrané, sexuálne zneužívané alebo bol na ňom spáchaný trestný čin ohrozujúci jeho priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin.

Rozsah prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti je

- a) 60 hodín, ak fyzická osoba ukončila úplné stredné vzdelanie,
- b) 80 hodín, ak fyzická osoba ukončila stredné vzdelanie,
- c) najmenej 21 hodín nácviku praktických zručností podľa § 16 ods. 1 písm. b), ak ide o
 - a. zamestnanca centra, ktorý bol členom odborného tímu podľa § 5 alebo ktorý zabezpečoval starostlivosť o deti nepretržite najmenej tri roky,
 - b. manžela profesionálneho náhradného rodiča a starostlivosť v profesionálnej náhradnej rodine zabezpečuje len jeden z manželov.

Príprava na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti v centre zahŕňa

- a) poskytnutie základných informácií o
 - a. právnych predpisoch upravujúcich oblasť sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a rodinnoprávných vzťahov a ďalších všeobecne záväzných právnych predpisoch súvisiacich s vykonávaním profesionálnej náhradnej starostlivosti,
 - b. výchovných opatreniach, náhradnej starostlivosti a osvojení,
 - c. psychickom vývine, fyzickom vývine a sociálnom vývine dieťaťa a potrebách dieťaťa,
 - d. o potrebách a špecifikách starostlivosti o dieťa, ktoré je obeťou trestného činu obchodovania s ľuďmi, alebo ktoré je týrané, sexuálne zneužívané alebo sa vykonávajú opatrenia na overenie miery ohrozenia dieťaťa týraním, sexuálnym zneužívaním alebo iným činom ohrozujúcim jeho život, zdravie, priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin v rozsahu najmenej 16 hodín z celkového počtu hodín určených na poskytnutie základných informácií,
 - e. právach dieťaťa,
 - f. právach a povinnostiach profesionálneho náhradného rodiča,
- b) nácvik praktických zručností vo výchovnej práci s deťmi v rozsahu najmenej 50 % z celkového počtu hodín prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti zameraný na
 - a. identifikáciu vývinových potrieb dieťaťa,
 - b. vzťahovú väzbu, citové pripúťanie a separáciu dieťaťa,
 - c. prispôsobenie sa zmene v rodine profesionálneho náhradného rodiča,
 - d. komunikačné zručnosti,
 - e. rozvoj výchovných zručností,
 - f. riešenie záťažových situácií v rodine,
 - g. spoluprácu v tíme odborníkov.

Po ukončení prípravy je vypracované **zhodnotenie prípravy**, ktorého súčasťou je najmä

- a) zhodnotenie záujmu fyzickej osoby o získanie informácií podľa odseku 1 písm. a) a zhodnotenie spolupráce pri nácviku podľa odseku 1 písm. b) počas prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti,
- b) zhodnotenie motivácie fyzickej osoby na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti,
- c) záver, či fyzická osoba absolvovala alebo neabsolvovala prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti.

Na účely prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti sa zriaďuje **tím na prípravu fyzickej osoby**, ktorá má záujem stať sa profesionálnym náhradným rodičom, ktorého súčasťou je najmenej jeden psychológ s ukončeným vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v študijnom odbore psychológia.

Prípravu na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti v Centre vykonávame v období:

- 15. máj – 15. júl a
- 15. október – 15. december, príp. v inom termíne.

1.p Rozsahu hodín vykonávania opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou

Vykonávanie opatrení ambulantnou a terénnou formou je podľa potrieb dieťaťa a jeho rodiny zabezpečovaných z pracovísk – ambulancií Centra vo Svidníku a v Bardejove.

Rozsah hodín vykonávania opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou v Centre je detailne rozpísaný v Prílohe č. 1 Programu Centra.

Pracovná doba je štandardne stanovená na pondelok až piatok v čase 07:30-15:30. V prípade potreby a dohody s klientom do 17:30, vo výnimočných prípadoch aj cez víkend.

1.q Tvorba a vyhodnocovanie čiastkových plánov IPROD, individuálneho plánu odbornej práce s dieťaťom a jeho rodinou alebo plánu odbornej práce s plnoletou fyzickou osobou

Na základe znenia § 30, Vyhlášky č. 103/2018 Z. z. Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky z 1. apríla 2018, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sú náležitosti a podrobnosti vedenia plánov nasledovné...

Multidisciplinárny tím kooperuje pri spracovaní "komplexného posúdenia situácie dieťaťa" a jeho aktualizácie. Pri prijatí nového dieťaťa sa takéto stretnutie multidisciplinárneho tímu a orgánu SPODaSk uskutočňuje do dvoch týždňov od prijatia dieťaťa do centra. Zainteresované osoby prichádzajú na stretnutie so svojimi výstupmi, ktoré sú aj súčasťou spisovej zložky dieťaťa. Komplexné posúdenie situácie dieťaťa a jeho aktualizácia je povinnou súčasťou spisovej dokumentácie dieťaťa a odporúča sa, aby zodpovedným zamestnancom za komplexné posúdenie situácie dieťaťa bol sociálny pracovník zariadenia, ktorý je aj koordinátorom IPROD.

Výsledkom komplexného posúdenia situácie dieťaťa sú odporúčania pre nastavenie cieľa odbornej práce s dieťaťom a následne čiastkových plánov, ktoré sú súčasťou individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa (ďalej len „IPROD“). Podstatnou pracovnou činnosťou multidisciplinárneho tímu je ich súčinnosť pri vypracovaní plánov pre dieťa, alebo plnoletú fyzickú osobu podľa účelu a formy vykonávaných opatrení v zariadení, ktoré sa písomne vypracovávajú a vyhodnocujú podľa platnej legislatívy a stanovených termínov.

Súčinnosť multidisciplinárneho tímu pri tvorbe plánov pre dieťa, alebo fyzickú osobu podľa účelu a formy vykonávania opatrení je:

- Individuálny plán rozvoja osobnosti dieťaťa₄

- Plán vykonávania opatrení pobytovou formou pre dieťa na základe dohody,
- Plán prípravy na osamostatnenie sa mladého dospelého,
- Plán vykonávania opatrení pobytovou formou pre dieťa v špecializovanom programe,
- Individuálny resocializačný plán,
- Plán vykonávania opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou.

Odborní zamestnanci a ďalší participujúci pracovníci sa sústreďujú na vlastnú pracovnú činnosť s klientom na základe dohodnutých cieľov v konkrétnom pláne a ich vlastné čiastkové plány sú súčasťou konkrétnych plánov.

IPROD je súbor čiastkových plánov vykonávania odborných činností v Centre, ktoré si zamestnanci Centra vypracovávajú v plánoch podľa pracovnej pozície a to najmä

- a) sociálny pracovník – plán sociálnej práce,
- b) psychológ – Hlavné úlohy psychologickéj činnosti psychológa centra
- c) vychovávateľ/PNR – Plán výchovnej práce s dieťaťom,
- d) sestra – Plán komplexnej ošetrovateľskej starostlivosti, ak si to zdravotný stav dieťaťa vyžaduje,
- e) a ďalší napr. špeciálny pedagóg alebo liečebný pedagóg, ktorí na základe diagnostiky dieťaťa budú s ním pracovať. V takomto prípade je súčasťou IPRODu aj Plán špeciálnopedagogickej intervencie pre dieťa alebo Liečebno-pedagogický plán
- f) príp. ďalšie náležitosti potrebné na výkon opatrení (napr. rehabilitačná starostlivosť na základe odporúčania poskytovateľa zdravotnej starostlivosti).

Individuálny plán rozvoja osobnosti dieťaťa obsahuje:

- Cieľ odbornej práce s dieťaťom, jeho rodinou alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, a ďalšími fyzickými osobami, ktorý určí orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a centrum spoločne.
- Kontaktné údaje zamestnanca, ktorý koordinuje plnenie úloh individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa.
- Kontaktné údaje zamestnanca, ktorý vedie a koordinuje plnenie plánu podľa odseku 2 písm. b) až d) plánu sociálnej práce s dieťaťom Vyhlášky č. 103/2018 Z. z.
- Cieľ sociálnej práce s dieťaťom a cieľ individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa, ktorý určí orgán SPODaSK a centrum spoločne je rovnaký a jeho plnenie sa hodnotí centrom a SPODaSK v určených termínoch. Ciele čiastkových plánov a hlavné úlohy psychologickéj činnosti psychológa centra nadväzujú na cieľ individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa.

Sociálny pracovník v Centre je koordinátorom IPRODu, ktorý zodpovedá za zabezpečenie kontinuity vykonávaných odborných činností pre dieťa, pre ktoré sa vykonáva v Centre pobytové opatrenie na základe rozhodnutia súdu.

V procese plánovania je dôležitý multidisciplinárny princíp, čo predstavuje vzájomnú spoluprácu všetkých zainteresovaných subjektov pri nastavení adekvátnej a odbornej pomoci dieťaťu, ktoré bolo umiestnené do centra. Po prijatí dieťaťa do zariadenia sa realizuje komplexné posúdenie dieťaťa, ktoré by malo byť ukončené do jedného mesiaca od prijatia dieťaťa do zariadenia na základe rozhodnutia súdu o neodkladnom opatrení alebo výchovnom opatrení. Výsledkom komplexného posúdenia sú odporúčania pre nastavenie cieľa odbornej práce s dieťaťom a následne čiastkových plánov v IPRODe.

Každý člen odborného tímu realizuje svoju časť vykonávania opatrení pre dieťa, zároveň však všetky naplnené/nenaplnené úlohy či ciele sa musia odzrkadliť v IPRODe (to znamená, že všetky čiastkové plány, ktoré tvoria súčasť IPRODu musia byť kompatibilné a musia vychádzať z cieľa odbornej práce).

Plán sociálnej práce

Pre sociálneho pracovníka je dôležitý tým, že pri vyhodnocovaní IPRODu dostáva pravidelné informácie o vzťahu dieťaťa k biologickej rodine, o príprave dieťaťa na náhradnú rodinnú starostlivosť (NRS), o súrodeneckých vzťahoch, o plánoch dieťaťa do budúcnosti, o sociálnych potrebách dieťaťa. Na základe týchto informácií môže kompetentnejšie vypracovávať plán socializácie dieťaťa a rozvoja jeho sociálnych zručností.

Súčasťou plánu sociálnej práce je plán prípravy na osamostatnenie sa mladého dospelého spracovaný najmenej rok pred dovŕšením plnoletosti dieťaťa a plán osamostatňovania sa mladého dospelého, ktorého súčasťou je aj predpokladaný spôsob zabezpečenia si ďalšieho bývania.

Plán sociálnej práce, ktorý je súčasťou IPRODu obsahuje:

- mieru ohrozenia dieťaťa a jej odôvodnenie a ak sa centrum podieľalo na určení miery ohrozenia dieťaťa, opis postupu určenia miery ohrozenia dieťaťa centrom,
- zhodnotenie situácie dieťaťa a jeho rodiny,
- spolupracujúce subjekty na tvorbe plánu sociálnej práce, ak sa na tvorbe plánu sociálnej práce podieľali,
- ciele sociálnej práce v centre,
- konkrétne úlohy na dosiahnutie cieľov:
 - o centra vrátane metód sociálnej práce,
 - o orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
 - o obce, akreditovaného subjektu, ak sa podieľajú na plnení plánu sociálnej práce,
 - o ďalších osôb, ak boli v pláne určené úlohy pre tieto osoby,
- kritérium hodnotenia úlohy a termín prehodnotenia úlohy,
- výsledok prehodnotenia plnenia úloh,
- výsledok prehodnotenia miery ohrozenia dieťaťa,
- ďalšie rozhodujúce skutočnosti.

Na prehodnotení plánu sa podieľajú aj profesionálni náhradní rodičia, ak sa jedná o dieťaťa, ktoré je v ich starostlivosti pričom môžu poskytnúť informácie k plneniu plánov.

Hlavné úlohy psychologickkej činnosti psychológa centra

Tieto úlohy sú jedným z čiastkových plánov IPRODu, súvisia s cieľom odbornej práce s dieťaťom. Vyhodnocujú sa priebežne v termínoch po dohode odborného tímu (v našom centre raz za štvrtrok), podľa potreby sa menia. Plnenie úloh vzhľadom na naplnenie cieľa odbornej práce s dieťaťom nebráni psychológovi poskytnúť mu odbornú pomoc a poradenstvo podľa aktuálnej potreby aj u iných odborníkov.

Hlavné úlohy psychologickkej činnosti psychológa centra, obsahujú:

- psychický obraz o dieťati,
- hlavný cieľ odbornej práce s dieťaťom, určený SPODaSK,
- cieľ práce psychológa,
- úlohy psychologickkej činnosti,
- úlohy spoločné, s inými internými zamestnancami alebo externými odborníkmi,
- kritérium hodnotenia splnenia úlohy,
- termín vyhodnotenia úloh.

Plán výchovnej práce s dieťaťom

Plán výchovnej práce s dieťaťom je súčasťou IPROD-u. Vychádza predovšetkým zo sociálnej správy o dieťati, ktorá obsahuje anamnézu rodiny, anamnézu dieťaťa a dôvod nariadenia ústavnej starostlivosti. Vypracováva ho vychovávateľ samostatnej skupiny alebo profesionálny náhradný rodič (PNR) za účasti detí, realizujú ich počas dennej služby. Splnenie jednotlivých úloh plánu hodnotia členovia Odborného tímu na komunitných stretnutiach jedenkrát mesačne.

IPROD tvorí vychovávateľ/PNR v samostatnej skupine, za aktívnej účasti dieťaťa, na základe odporúčaní odborných a sociálnych zamestnancov v súlade s plánom sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa. Plány sú pravidelne konzultované 1x mesačne na komunitných stretnutiach odbornými zamestnancami. Podľa potreby sú plány dopĺňané priebežne na základe aktuálnych potrieb dieťaťa. V IPROD-e sú rozpracované krátkodobé, konkrétne ciele a postupy. Vyhodnocuje sa raz mesačne. Vďaka tomu je flexibilný, schopný reagovať na aktuálnu situáciu dieťaťa.

Plán vykonávania opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou

Ak je účelom vykonávania opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou vykonávanie ambulantného výchovného opatrenia, plán vykonávania opatrení je totožný s plánom výchovného opatrenia.

Plán vykonávania opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou obsahuje konkrétne odborné metódy, podrobnosti ich vykonávania, rozsah vykonávaných metód vyjadrený v osobohodinách, označenie a pracovné zaradenie zamestnanca Centra, ktorý bude za vykonávanie opatrení pre fyzické osoby zodpovedať, počet zamestnancov, ktorí sa budú na vykonávanie opatrení podieľať, dôvody ukončenia vykonávania odborných činností, spôsob a časový harmonogram priebežného a záverečného hodnotenia vykonávania opatrení v Centre.

1.r Podmienky pre záujmovú činnosť, športovú činnosť, kultúrnu činnosť, rekreačnú činnosť a prejavovanie náboženského vyznania a viery

V Centre môžu deti vyplniť svoj voľný čas v rámci záujmových krúžkov. Pri Centre fungujú stolnotenisový, spevácky a tanečný krúžok. Podľa výberu a záujmu detí ďalej môžu rozvíjať svoje schopnosti v rámci krúžkovej činnosti v jednotlivých školách, ktoré navštevujú, v CVČ a ZUŠ. Rekreačnú činnosť zabezpečujú vychovatelia v samostatných skupinách podľa mesačných plánov práce. V areáli kmeňovej budovy sa nachádzajú preliezačky, šmýkačky, hojdačky, pieskovisko. Priamo v priestoroch kmeňovej budovy sa nachádza herňa a posilňovňa pre deti a mladých dospelých.

Svoje etické hodnoty, môžu rozvíjať v školách na hodinách náboženskej a etickej výchovy, podľa svojej vlastnej voľby.

Deti môžu podľa svojho želania navštevovať cirkevné zhromaždenia a rozvíjať svoj duchovný život. V prípade záujmu, je im umožnené získavať duchovné sviatosti.

1.s Zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti deťom a plnoletým fyzickým osobám, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia v Centre

Zdravotnú starostlivosť zabezpečujeme deťom a plnoletým fyzickým osobám v rámci štandardnej zdravotnej starostlivosti u obvodných detských a odborných lekárov.

Obvodnú zdravotnú starostlivosť máme zabezpečenú priamo v meste Svidník, profesionálni rodičia v mieste ich trvalého bydliska. Odbornú starostlivosť nám zabezpečujú odborní lekári v meste Svidník a Prešov: neurologická, psychiatrická, očná, alergologická, endokrinologická, či kardiologická ambulancia.

V odborných ambulanciách sú deti dispenzarizované a podľa potreby objednávané na pravidelné kontroly.

Obvodná detská lekárka vykonáva vyšetrenia a liečbu podľa potreby, t. j. ošetruje akútne ochorenia a podľa potreby odosiela na odborné vyšetrenia, povinné očkovania podľa veku dieťaťa a tiež každoročné očkovanie proti chrípke v určenom čase.

Predvoláva deti na preventívne prehliadky: vyšetrenie cholesterolu, cukru, moču, vyšetrenie zraku, postavenie chrbtice.

Zdravotná starostlivosť mladých dospelých spočíva vo vedení k samostatnosti pri starostlivosti o zdravie.

Lekári, ktorí ošetrujú deti v profesionálnych rodinách sa dvakrát ročne vyjadrujú k spolupráci s profesionálnymi rodičmi. Tieto vyjadrenia sú súčasťou spisu dieťaťa a profesionálneho rodiča.

1.t Zabezpečovanie školskej dochádzky a prípravy na povolanie

Školská dochádzka a sústavná príprava na povolanie je v Centre zabezpečovaná podľa potrieb umiestnených detí. Deti a mladí dospelí majú možnosť navštevovať podľa veku, rozumových schopností a svojej voľby všetky typy materských, základných, stredných a vysokých škôl.

Možnosti vzdelávania priamo v meste Svidník sú nasledovné:

- Materská škola, 8. mája 31, Svidník
- Materská škola, Gen. Svobodu 29, Svidník
- Materská škola, L. Štúra 23, Svidník
- Základná škola, Komenského 22, Svidník
- Základná škola ako organizačná zložka Spojenej školy, Centrálna 464/2, Svidník
- Základná škola, 8. mája 640/39, Svidník
- Základná škola, Karpatská 803/11, Svidník
- Cirkevná základná škola sv. Juraja vo Svidníku Sovietskych hrdinov 819/111, 089 01 Svidník
- Základná umelecká škola, Komenského 62, Svidník
- Spojená škola internátna (Špeciálna materská škola, Špeciálna základná škola, Odborné učilište, Praktická škola, Školský internát), Partizánska 52, 089 01 Svidník
- Gymnázium duklianskych hrdinov, Komenského 16, Svidník
- Stredná priemyselná škola, Sovietskych hrdinov 324, Svidník
- Stredná odborná škola technická, Pionierska 361/4, Svidník
- Spojená škola Svidník
- Stredná odborná škola arm. generála Ludvíka Svobodu, Bardejovská 715/18, Svidník
- Gymnázium blahoslavenej Matky Terezy, Sovietskych hrdinov 80, Svidník
- Stredná zdravotnícka škola milosrdného Samaritána, Sovietskych hrdinov 80, Svidník

V meste Svidník a okolí sa plnenie školskej dochádzky uskutočňuje v školách s vyučovacím jazykom slovenským.

Pre deti v profesionálnej náhradnej rodine (PNR) sa školská dochádzka zabezpečuje, podľa dostupnosti, zväčša v mieste bydliska PNR, v prípade potreby sa využívajú aj iné vzdelávacie zariadenia.

1.u Práva dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v Centre

Práva dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, podľa Dohovoru o právach dieťaťa, sú v Centre plne dodržiavané a rešpektované. Z nich zároveň vyplývajú aj povinnosti, ktoré deti a mladí dospelí v Centre musia dodržiavať. Vychádza to zo zásady, že naplnením svojich práv zároveň nesmieme porušovať práva iných.

V priestoroch samostatnej usporiadanej skupine a profesionálnej náhradnej rodine majú deti právo zabezpečenie služieb vyplývajúcich zo zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálno-právnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov a Vyhlášky č. 103/2018 Z. z.

Podľa nej majú deti a mladí dospelí právo na :

- kvalifikovanú všestrannú starostlivosť, kvalifikovanú odbornú pomoc zamestnancov Centra,

- na stabilné prostredie, majú možnosť vytvárať si blízke citové vzťahy s rovesníkmi aj dospelými osobami v Centre,
- na plánovanú budúcnosť – sanácia rodiny, náhradná rodinná starostlivosť, osamostatňovanie,
- na ochranu v prostredí Centra pred šikanovaním, zneužívaním a násilím,
- na súkromie,
- na zachovanie, obnovenie a zlepšovanie kontaktu s rodičmi, súrodencami, príbuznými a blízkymi osobami,
- na nadväzovanie kontaktov a vzťahov s blízkymi osobami a rovesníkmi
- na rozvoj svojich schopností, zručností a nadania,
- na vzdelanie podľa svojich schopností a na výber strednej resp. vysokej školy
- na zdravý životný štýl (stravovanie, rekreačná činnosť),
- na starostlivosť o telesné a duševné zdravie,
- na spolourozhodovanie o svojom živote vo všetkých rozhodnutiach, ktoré sa týkajú ich osoby alebo ich rodiny.

Všestranná starostlivosť dieťaťa je zabezpečená v samostatne usporiadanej skupine prostredníctvom výchovného procesu v priamej a nepriamej činnosti vychovávateľa.

Každé dieťa má vedomosť o tom, na koho sa v prípade pocitu ohrozenia dieťaťa iným dieťaťom, dospelým alebo zamestnancom Centra (šikanovanie, fyzické alebo psychické násilie, zneužívanie) môže obrátiť.

Každé dieťa má svoju vzťahovú osobu, ktorej sa v prípade ohrozenia môže zveriť. Meno tejto osoby je uvedené v pláne IPROD.

Deti majú k dispozícii propagačný materiál, plagát, kde sú vyznačené viditeľne kontakty na Linku detskej dôvery – adresa, telefón, email, Linku detskej istoty a tiesňovú linku – 112, kde sa môžu v prípade krízových situácií obrátiť.

V rámci programov prevencie odborní zamestnanci informujú deti a mladých dospelých svojich právach a ochrane pred násilím.

Dieťa sa môže zveriť o svojich problémoch zamestnancom - členom odborného tímu.

Dieťa má vyhradený priestor na súkromie v podobe vlastného lôžka, úložných priestorov, a predmetov osobného vlastníctva. V samostatnej usporiadanej skupine je rešpektovaná potreba dieťaťa na súkromie. Cenné osobné veci si môže dieťa nechať uchovať v trezore Centra, príp. na vychovávateľskej izbe.

- 1) Dieťa, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia pobytovou formou v Centre, má právo udržiavať kontakt s rodičom, s ďalšími príbuznými a osobami, ku ktorým má blízky vzťah, podľa §53 zákona č. 305/2005 o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kurately a o zmene a doplnení niektorých zákonov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Spôsob udržiavania kontaktu je osobný, telefonický, písomný.
 - a. Dieťa má možnosť stretávať sa s rodičom, alebo blízkou osobou:
 - osobne v Centre
 - alebo mimo územia Centra, ak je to v záujme dieťaťa
 - v rámci krátkodobého pobytu dieťaťa v domácom prostredí rodiča
 - telefonicky (formou vlastných mobilných telefónov, alebo v Centre) - podmienky telefonovania
 - písomný kontakt
 - sociálne siete
 - návštevou rodiča v ústave na výkon trestu, alebo v nemocničnom zariadení
 - návštevou rodiča v mieste jeho bydliska
 - b. Pri každom zvažovaní kontaktu medzi dieťaťom a rodičom, blízkymi osobami sa ako prvoradý zvažuje záujem a vôľa dieťaťa. Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

(SPODaSK) má odovzdať informácie Centru napr. o zákaze styku rodiča s dieťaťom. V prípade, že odborný tím usúdi, že kontakt s rodinou nie je t. č. prospešný pre dieťa, prípadne dieťa samotné neprejavuje vôľu stretávať sa, odborný tím má možnosť korigovať intenzitu kontaktov. Ide hlavne o prípady keď rodičia sú agresormi, dieťa bolo zneužívané, rodič sa správa manipulatívne, rodinní príslušníci sú vo vzájomnom konflikte, prípadne pod vplyvom omamných a psychotropných látok. Dieťaťu Centra sú umožnené návštevy s blízkymi osobami po vzájomnej konzultácii Centra s orgánmi SPODaSK. Deti spolu s príbuznými a zamestnancami Centra spoločne vytvoria vzájomné pravidlá návštev, kde budú dohodnuté okolnosti o čase a mieste návštev. Zamestnancami Centra sú vedené záznamy kontaktov, kde je uvedené kto sa s dieťaťom a akou formou kontaktoval. O priebehu návštevy je vedený záznam.

2) Deti a mladí dospelí majú možnosť:

- a. požiadať o pomoc pri ochrane svojich práv osobne alebo prostredníctvom tretej osoby, napr. verejného ochrancu práv – ombudsmana alebo komisára pre deti, ktorých kontakty sú uvedené na nástenke Centra, príp. na webovom sídle Centra,
- b. na ochranu osobných údajov v zmysle zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov,
- c. dožadovať sa ochrany svojich práv u riaditeľa Centra osobne, telefonicky, alebo prostredníctvom „schránky dôvery“, kde môžu podať anonymne podnet na riešenie situácie súvisiacej s porušovaním ich práv,
- d. každé dieťa má možnosť podľa potreby (minimálne 2-krát v roku) komunikovať s pracovníkmi SPODaSK príslušného Úradu PSVaR podľa miesta trvalého bydliska (dieťa má poznať svojho kolízneho opatrovníka a naopak),
- e. deti majú možný prístup k internetu a tým aj kontakt s verejným ochrancom práv.

Deti a mladí dospelí sa majú možnosť dožadovať sa ochrany svojich práv u prokurátora – prostredníctvom schránok pre prokurátora, kde má dieťa možnosť podania anonymnej sťažnosti. (Schránka pre prokurátora je v každom rodinnom dome. V kalendárnom roku je pravidelná možnosť 2x realizovať kontakt všetkých detí s prokurátorom).

3) Podmienky doručovania pošty, prístupu na internet a používania mobilného telefónu:

- a. pošta sa odovzdáva dieťaťu do rúk väčšinou sociálnym pracovníkom,
- b. Centrum zachováva listové tajomstvo,
- c. deti si odkladajú listy u seba, prípadne, niektoré si ich chcú uložiť do knihy života,
- d. úradná dokumentácia sa uchováva v spise dieťaťa,
- e. na súkromných mobilných telefónoch detí je umožnený prístup na internet, SMS správy, emailová pošta,
- f. pre vzdelávacie účely je deťom a mladým dospelým umožnený prístup na internet, ktorý využívajú vychovávatelia v prípade, že o to deti a mladí dospelí požiadajú vychovávateľa za účelom vypracovania domácej úlohy, alebo inej požiadavky dieťaťa podľa jeho veku a mentálnych schopností.
- g. dieťa môže vlastniť mobilný telefón, môže ho používať zväčša do 20.00 hod., aby tým neskôr nerušilo ostatné deti.

1.v Povinnosti dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v Centre

Okrem základných práv detí každá samostatná skupina si spolu s deťmi určujú i svoje pravidlá skupiny, ktorými sa riadia. Tieto pravidlá sú dostupné v samostatnej skupine vyvesené na viditeľnom mieste. S pravidlami je dieťa alebo mladý dospelý oboznámený priebežne, citlivo a zrozumiteľne.

Dieťa po príchode do Centra je oboznámené s pravidlami, ktoré musí dodržiavať:

- slušne sa správať k vychovávateľom, rovnako ako aj ku všetkým ostatným ľuďom, s ktorými prichádza do kontaktu
- vyvarovať sa spôsobu života, ktorý by mohol byť preň ohrozujúci, najmä užívanie látok, ktoré poškodzujú jeho telesné a duševné zdravie
- dieťa je povinné správať sa slušne voči ostatným členom samostatnej usporiadanej skupiny, neobmedzovať svojim konaním práva ostatných osôb, zámerne nepoškodzovať majetok vo svojom okolí
- dodržiavať osobnú hygienu

Ďalej je dieťa povinné:

- dodržiavať interné predpisy a dohodnuté pravidlá
- dodržiavať pravidlá stanovené členmi samostatnej usporiadanej skupiny
- spolupodieľať sa na činnostiach v rodinnom dome: upratovanie osobných vecí, priestorov izby, účasť na praní, žehlení, príprave jedál, umývaní riadu, upratovaní spoločných priestorov vo vnútri domu, aj priestorov v okolí rodinného domu. Pomoc pri nákupoch.
- dodržiavať čas nočného pokoja
- povinnosť vstať ráno do školy, upraviť si posteľ
- povinnosť chodiť do školy, zúčastňovať sa vyučovania a chodiť na vyučovanie pripravený - vedomostne aj s pomôckami
- pripravovať sa svedomite na vyučovanie
- povinnosť pozdraviť sa vychovávateľovi, aj učiteľovi
- povinnosť nepožívať omamné a návykové látky
- povinnosť dodržiavať mravné normy

Príklady pravidiel v jednotlivých samostatne usporiadaných skupinách (SUS):

- Deti sa správajú v SUS slušne. Vzájomné nezhody riešia spolu slušným spôsobom, bez používania nevhodných výrazov.
- Deti majú povinnosť dodržiavať pravidlá ustanovené v skupine, ktoré si vytvoria výchovní pracovníci skupiny spoločne s deťmi.
- Deti majú povinnosť chrániť si svoje zdravie a zachovávať pravidlá bezpečnosti a ochrany. Deti sú oboznámení s bezpečnostným programom Centra, aby vedeli, ako sa majú zachovať v krízových situáciách.
- Deti majú povinnosť osobne pomáhať pri príprave stravy, upratovaní, šetrne zaobchádzať s vybavením priestorov Centra, pomáhať mladším a postihnutým deťom, pomáhať pri údržbe vlastných vecí ako aj zariadenia skupiny.
- Na izbu vychovávateľov nechodíme bez dovolenia
- Nevynášame potraviny a nekonzumujeme potraviny zo skladu, príp. chladničky bez dovolenia vychovávateľa
- Nezapíname práčku bez prítomnosti vychovávateľa
- Nebeháme po schodoch
- Nejeme v obývačke a nevynášame kuchynský riad na izby
- Správame sa slušne, úctivo k vychovávateľom, k učiteľom a iným dospelým

- Plníme si svoje školské a domáce povinnosti bez pripomínania vychovávateľov
- Po príchode zo školy sa prezlečíme a uložíme si veci
- Dbáme na poriadok v osobných veciach (šatstvo v skrinkách)
- Po skončení vyučovania slušne čakáme na dohodnutom mieste vychovávateľa (špeciálna základná škola – pred budovou Centra, základná škola – na chodbe pri jedálni)
- Večer si dôkladne vyperieme spodnú bielizeň a vykonáme osobnú hygienu
- Neklameme, nezatajujeme, neodvrávame
- Nepremiestňujeme nábytok bez dovolenia vychovávateľov
- Starostlivo dbáme, nepoškodzujeme majetok Centra
- Oslavujeme narodeniny a meniny po spoločnej dohode
- Cez týždeň pozeráme televíziu po večernom upratovaní
- Cez víkend, prázdniny pozeráme televíziu podľa uváženia vychovávateľa
- Vychádzky:
 - o 6-12 r. v sprievode vychovávateľa
 - o 12-15 r. v zime do 16.30, v lete do 20.00
 - o 15-18 r. v zime počas pracovného týždňa do 20.00, víkend prázdniny do 22.00, podľa dohody s vychovávateľom
- Navzájom si pomáhame, neubližujeme si a neurážame sa
- Neberieme si navzájom veci bez dovolenia
- Ochotne pomáhame vychovávateľom a ostatným dospelým
- Každý mesiac si urobíme skupinovú komunitu
- Deti nepoužívajú mobilné telefóny po 20.00 hod. V prípade potreby si mobilný telefón môžu deti odložiť na vychovávateľskú izbu.
- Deti majú možnosť kontaktovať sa so svojimi rodičmi a blízkymi príbuznými, je však potrebné, aby bol pri tom dodržiavaný denný režim dieťaťa v Centre a rešpektovali sa jeho potreby. V závislosti od veku dieťaťa je vhodná koordinácia návštev s výchovnými pracovníkmi v danej skupine. Návšteva v priestoroch Centra, návšteva mimo zariadenia- napr. vychádzka, rodič je povinný dieťa vyzdvihnúť a odovzdať v dohodnutom čase, krátkodobé pobyty (víkendy, prázdniny, sviatky) - pracovníci Centra vhodnosť pobytov konzultujú s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Rodič je povinný dieťa vyzdvihnúť a odovzdať v dohodnutom termíne, podľa možností v dobrom zdravotnom a psychickom stave. Rodič dieťaťa by mal počas návštev dodržiavať základné hygienické pravidlá. V prípade, že je rodič dieťaťa alebo iná blízka osoba nakazená prenosnou chorobou a je predpoklad, že dieťa by sa mohlo nakaziť, návšteva sa neuskutoční. Rodičia môžu v čase návštevy priniesť deťom hygienicky zabalené sladkosti, ovocie, džúsy, vody, pri ktorých je možné overiť si dátum spotreby. Návšteva sa nerealizuje v prípade, že rodič alebo iná blízka osoba je pod vplyvom alkoholu, značne agresívna alebo počas návštevy sa správa nevhodne, prípadne dieťa odmieta prítomnosť rodiča či blízkej osoby. Za určitých okolností priebeh interakcie monitoruje poverený zamestnanec Centra. Pred návštevou je potrebné dohodnúť okruh osôb, ktoré prídu dieťa navštíviť.

1.w Výchovné prostriedky, ktoré je možné uložiť za nedodržanie povinností

Odmeny – sú zväčša prínosom pre dieťa, prílepšením si buď materiálne (sladkosť, výlet, zakúpenie veci po ktorej dieťa túži) alebo aj duševného charakteru (pochvala pred skupinou).

- Odmeny pre mladšie dieťa – spoločné trávenie času aktivitou vonku – návšteva detského ihriska, kina, cukrárne, zakúpenie hračky, želaného predmetu, bodovací systém – motivačný list – smajlíky, pečiatky, kreslené obrázky.
- Odmeny pre staršie dieťa – používanie mobilu, sledovanie televízie, vychádzka – sa povoľuje až po splnení si povinností – napísanie domácich úloh, poriadok v izbe, vykonanie služby v kuchyni alebo v inej časti spoločných priestorov podľa rozpisu služieb detí.
- Mimoriadna vychádzka ako odmena v podobe účasti stredoškolákov – účasť na koncerte, kine, návštevy kamaráta, ktorého Centrum pozná, atď.

V Centre sa striktnie dodržiava § 7 ods. 3 Zákona 305/2005 Z.z.: Pri vykonávaní opatrení podľa tohto zákona je zakázané používať všetky formy telesných trestov na dieťaťu a iné hrubé alebo ponižujúce formy zaobchádzania a formy trestania dieťaťa, ktoré mu spôsobujú alebo môžu spôsobiť fyzickú ujmu alebo psychickú ujmu.

- **Služba pre blízkych** – fyzické tresty sú v skupine neprijateľné, sankcia má formu služby v prospech skupiny, pričom dieťa musí vynaložiť isté úsilie na jej splnenie, pričom samo z neho úžitok nemá napr. detailnejšie upratovanie istého priestoru, alebo zakúpenie sladkostí pre ostatných, viac povinností v samostatnej skupine počas dňa, prípadne počas týždňa, príprava napr. záujmovej aktivity pre celú skupinu, a pod.
- **Výchovné opatrenie** sa určuje s prihliadnutím na vek dieťaťa, úroveň intelektových schopností dieťaťa a aktuálny psychický stav a to najmä vyvodením logických dôsledkov vo výchovnom procese s cieľom optimálneho rozvoja osobnosti dieťaťa. Výchovné opatrenie určuje osoba, pri ktorej nastalo porušenie, resp. nedodržanie povinnosti. V prípade vážnejšieho porušenia je vhodné zhodnotiť výchovné opatrenia v širšej spolupráci pracovníkov Centra.

Konkrétne príklady výchovných opatrení Centra:

- obmedzenie samostatných vychádzok (ako použitie logického dôsledku- dieťa počas predchádzajúcej vychádzky utieklo, meškalo, spôsobilo škodu v obci atď.)
- obmedzenie televízie, internetu, PC hier (napr. sledovalo nevhodný program, hralo PC hry pred ukončením domácich úloh a pod.)
- pomoc s úpravou okolia (úmyselne zničilo nábytok, poškrabalo stenu a pod. pomôže s opravou, maľovaním)

Ťažšie previnenia:

- za krádež, útek, agresívne napadnutie vychovávateľa či iného zamestnanca Centra – privolanie polície, možnosť podania trestného oznámenia na dieťa,
- pozastavenie vreckového je vždy vopred dohodnuté s deťmi – deti majú vedomosť o tom, aké sankcie ich v prípade nevhodného prejavu správania čakajú. V prípade, že dôjde u dieťaťa k náprave vyplatí sa vreckové koncom mesiaca v ktorom sa pozastavilo,
- ak sa dieťa z vychádzky nevráti do 2 hodín od stanoveného času príchodu a vopred neoznámí svoje meškanie službukonajúcemu zamestnancovi, Centrum kontaktuje vedúcu úseku starostlivosti a Centrum kontaktuje políciu (čas určený na vychádzky závisí aj od veku dieťaťa, je stanovený v interných predpisoch Centra),
- prejavy nevhodného správania s uskutočnenými sankciami pre dieťa sú zaznamenané v pláne IPROD, rovnako aj vyhodnotenie, či pozastavenie vreckového splnilo svoj účel, ak nie, tak zvoliť inú formu sankcie pre dieťa – televízia, pozastavenie výhod, výletov a pod,
- v prípade sankcie sa vreckové vyplatí dieťaťu na konci mesiaca. Dieťaťu sa vysvetlí primeraným spôsobom takéto konanie vychovávateľa. Sleduje sa, či sa tým dosiahol účel zmeny správania dieťaťa.

V prípade, že dieťa nesúhlasí s daným výchovným opatrením, resp., vyvodením logických dôsledkov, je nevyhnutné efektívnym spôsobom opätovne objasniť jeho účel a jednotne trvať na jeho dodržaní. Vychovávateľ, ktorý určí výchovné prostriedky, oboznámi s nimi dieťa, ktoré porušilo pravidlá a dá mu možnosť vyjadriť jeho názor. Vychovávateľ s tým oboznámi aj ostatných vychovávateľov a koordinátora rodinného domu. Rovnako pošle záznam pre odborný tím Centra. Výchovné prostriedky určí ten vychovávateľ, na službe ktorého sa povinnosti porušili. Výchovné prostriedky si vždy vyžadujú individuálne zváženie podľa závažnosti porušenia v závislosti od veku, úrovne intelektových schopností a aktuálneho psychického stavu dieťaťa.

1.x Spôsob poskytovania vreckového

Vreckové je poskytované deťom podľa § 66 Zákona 305/2005 o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Vreckové preberá v hotovosti pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou z každej samostatne usporiadanej skupiny od pracovníčky ekonomicko-prevádzkového úseku/pokladňa/, v presne stanovený termín: do 10. dňa v mesiaci. Pomocný vychovávateľ vytvorí menný zoznam detí s vekovou štruktúrou detí, za účelom určenia správnej sumy vreckového v zmysle § 66 Zákona 305/2005 o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov a podľa § 23 Vyhlášky č. 103/2018 Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Vypracuje tlačivo Evidencia vreckového, v ktorom každé dieťa potvrdzuje svojim podpisom prevzatie vreckového. Je to za prítomnosti aspoň 2 ďalších detí. V prípade, ak je dieťa mimo rodinného domu, napr. hospitalizácia, krátkodobý pobyt mimo Centra, pobytové tábory a rekreácie, vreckové je zasielané poštovou poukážkou na adresu dieťaťa. Ústrižok poštovej poukážky sa prikladá k tlačivu evidencie vreckového a nahrádza podpis dieťaťa.

Vreckové sa poskytne vo viacerých splátkach v mesiaci pri nehospodárnom využívaní vreckového, za účelom rozvoja finančnej gramotnosti.

Vreckové pre dieťa v profesionálnej náhradnej rodine zasiela – ekonomický úsek, bezhotovostne na účet profesionálneho rodiča – výdavky na dieťa a mladého dospelého určené vyhláškou Ministerstva PSVaR. Profesionálny rodič postupuje, ako vychovávateľia v samostatných usporiadaných skupinách.

Ak je dieťa mentálne retardované a nevníma hodnotu vreckového, vychovávateľ mu so svedkom nakúpi a odovzdá nakúpené veci za prítomnosti svedka. Svedok je buď vychovávateľ alebo staršie dieťa.

Mladí dospelí dostávajú vreckové a príspevok na stravovanie na svoj osobný účet, ktorým sami disponujú.

1.y Postup v rizikových situáciách

V rizikových situáciách pre dieťa, alebo plnoletú fyzickú osobu v Centre, vrátane nedovoleného opustenia Centra dieťaťom, pri úraze dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, vážnych nezhodách medzi deťmi a deťmi a zamestnancami Centra postupujeme podľa pravidiel riešenia mimoriadnych udalostí.

Mimoriadnou udalosťou sa rozumie predovšetkým situácia, pri ktorej dieťa aktívne ohrozuje seba alebo ostatné deti či zamestnancov Centra. Mimoriadna situácia môže mať podobu sebapoškodzovania, útoku na iné dieťa, zamestnanca Centra, inú osobu alebo na budovy a zariadenia a to všetko spravidla v afektovom stave dieťaťa. Mimoriadnou udalosťou je tiež útek dieťaťa zo skupiny, alebo závažné zranenie dieťaťa.

Vychovávateľ v službe okamžite rieši vzniknutú mimoriadnu udalosť, v závislosti od jej povahy rozhoduje o prizvaní Rýchlej zdravotnej pomoci (RZP) alebo rýchlej lekárskej pomoci (RLP), polície, prípadne iných zložiek s cieľom zvládnuť túto situáciu.

Pri vzniku mimoriadnej udalosti vychovávateľ vykonáva činnosti v závislosti od charakteru mimoriadnej udalosti.

Útok dieťaťa na iné dieťa prípadne inú osobu :

- 1) poskytnutie prvej pomoci,
- 2) fixáciu dieťaťa prostredníctvom inej osoby,
- 3) evakuáciu ostatných detí do bezpečia,
- 4) podanie adekvátnej liekovej terapie podľa odporúčenia odborného lekára,
- 5) sledovanie upokojuvania dieťaťa v závislosti od povahy situácie privolanie RZP/RLP, prípadne polície
- 6) zabezpečenie hospitalizácie (v prípade potreby)
- 7) po odznení mimoriadnej situácie túto zaznamenať do denného záznamu a knihy úrazov
- 8) upovedomenie o mimoriadnej udalosti riaditeľa Centra

Sebapoškodzovanie dieťaťa:

- 1) upokojenie dieťaťa, rozptýlenie pozornosti,
- 2) odobratie nebezpečného predmetu od dieťaťa,
- 3) poskytnutie prvej pomoci (podľa potreby),
- 4) v závislosti od povahy situácie privolanie RZP/RLP, prípadne polície,
- 5) zabezpečenie hospitalizácie (podľa potreby),
- 6) zaznamenanie situácie do denného záznamu a knihy úrazov,
- 7) upovedomenie o mimoriadnej situácii riaditeľa Centra,

Závažné zranenie dieťaťa

- 1) poskytnutie prvej pomoci,
- 2) fixácia dieťaťa prostredníctvom inej osoby,
- 3) v závislosti od povahy zranenia privolanie RZP/RLP,
- 4) zabezpečenie hospitalizácie (v prípade potreby),
- 5) zaznamenanie udalosti do denného záznamu a knihy úrazov,
- 6) upovedomenie koordinátora skupiny a riaditeľa Centra,

Poškodzovanie budovy alebo zariadenia v afektívnom záchvate:

- 1) upokojenie dieťaťa, rozptýlenie pozornosti,
- 2) fixácia dieťaťa prostredníctvom inej osoby,
- 3) poskytnutie prvej pomoci (podľa potreby),
- 4) zabezpečenie bezpečnosti ostatných detí, prípadne personálu,
- 5) sledovanie upokojuvania dieťaťa v závislosti od povahy situácie,
- 6) privolanie RZP, prípadne polície.

V prípade nedovoleného pustenía Centra je postup nasledovný:

- ak sa dieťa do 18.00 nevráti, Centrum kontaktuje vedúcu úseku starostlivosti,
- ak sa dieťa nevráti do 20.00 hod. Centrum kontaktuje políciu,

V rámci prevencie rizikových situácií vykonávame v Centre tieto prevenčné a rozvojové programy:

Prevencia sociálno-patologických javov

Cieľ programu:	Zabrániť alebo obmedziť vznik sociálno-patologických javov prostredníctvom rozvoja osobnosti a nácviku sociálnych zručností
Cieľová skupina:	1. deti od 6 - 12 rokov 2. deti od 12 – 18 rokov + mladí dospelí
Metódy práce:	Prednášky a besedy spojené s následnými praktickými nácvikmi sociálnych zručností
Čas:	Školský rok, 2 krát za mesiac
Personálne zabezpečenie:	Psychológ, vychovávateľ, špeciálny pedagóg, sociálny pracovník
Peniaze (vlastné zdroje a iné zdroje):	
Kde sa program vykonáva:	- v priestoroch kmeňovej budovy Centra: klubovňa - v priestoroch samostatných skupín
Technické a materiálne vybavenie:	kancelárske potreby (výkresy, farbičky, nožnice, lepidlo, ...)

Program prevencie závislostí

Cieľ programu:	Primárna prevencia vzniku závislostí prostredníctvom rozvoja osobnosti a nácviku sociálnych zručností
Cieľová skupina:	deti od 6 – mladí dospelí do ukončenia pobytu v Centre
Metódy práce:	Prednášky a besedy na vybrané témy spojené s následnými praktickými nácvikmi sociálnych zručností
Čas:	Školský rok, raz za mesiac
Personálne zabezpečenie:	Psychológ, vychovávateľ, špeciálny pedagóg, sociálny pracovník
Peniaze (vlastné zdroje a iné zdroje):	
Kde sa program vykonáva:	- v priestoroch kmeňovej budovy Centra: klubovňa - v priestoroch samostatných skupín
Technické a materiálne vybavenie:	kancelárske potreby (výkresy, farbičky, ceruzky, fixky, nožnice, lepidlo, ...), flipchart

Sexuálna výchova

Cieľ programu:	Naučiť poznávať seba a druhých, podpora tolerancie - prijímať rozdielnosti u druhých detí, nebať sa inakosti (porozumenie pocitov chlapcov a dievčat)
Cieľová skupina:	Deti od 9. rokov do opustenia Centra
Metódy práce:	Besedy, rozhovory, nácviky riešenia problémových situácií
Čas:	2 krát ročne/častejšie podľa potreby/
Personálne zabezpečenie:	psychológ, vychovávateľ
Peniaze (vlastné zdroje a iné zdroje):	
Kde sa program vykonáva:	- v priestoroch kmeňovej budovy Centra: klubovňa - v priestoroch samostatných skupín

Technické a materiálne vybavenie:

- kancelárske potreby (výkresy, farbičky, ceruzky, fixky, nožnice, lepidlo, ...), flipchart,

Príprava na rodičovstvo

Cieľ programu:	Zodpovedné plánovanie a úspešné zvládnutie rodičovstva
Cieľová skupina:	1. modul: II. stupeň ZŠ 2. modul: mládež SŠ + mladí dospelí
Metódy práce:	Rozhovor (individuálny, skupinový, štandardizovaný, neštandardizovaný, poradenský) Edukácia: besedy, sledovanie dokumentov, referáty detí pre ostatné deti Praktické nácviky a edukácia vo vybraných zručnostiach a schopnostiach
Čas:	1. modul: 5. – 9. ročník ZŠ, ŠŽS 2. modul: 1. – 4. SŠ + mladí dospelí od druhého stupňa ZŠ do opustenia Centra
Personálne zabezpečenie:	sociálny pracovník, vychovávateľ, psychológ, špeciálny pedagóg, externí odborníci (lekár, gynekológ, pediater, sexuológ)
Peniaze (vlastné zdroje a iné zdroje):	
Kde sa program vykonáva:	- v priestoroch kmeňovej budovy Centra: klubovňa pre skupinové formy práce, kancelárie členov odborného tímu pre individuálne formy práce, priestory bývalej samostatnej skupiny pre ambulantné formy práce, účelové zariadenie vo Vyšnej Pisanej s využitím areálu zariadenia pre nácvik praktických zručností - návšteva fungujúci biologických rodín blízkych príbuzných
Technické a materiálne vybavenie:	automobil, DVD prehrávač, televízor, flipchart, kamera

Program osobnostného rozvoja detí a mladých dospelých

Cieľ programu:	Podpora harmonického rozvoja osobnosti dieťaťa a mladého dospelého
Cieľová skupina:	všetky umiestnené v Centre
Metódy práce:	Edukácia: besedy, sledovanie dokumentov, rozbor článkov Poradenstvo (skupinové, individuálne, sociálne a psychologické, špeciálnopedagogické, komunikačné techniky, osobnostný rozvoj, techniky na zvládanie konfliktných situácií) Praktické nácviky a edukácia vo vybraných zručnostiach a schopnostiach Realizácia úloh v rámci IPRODov
Čas:	priebežne počas obdobia umiestnenia v Centre
Personálne zabezpečenie:	Špeciálny pedagóg v spolupráci s odborným tímom a ostatnými prizvanými odborníkmi
Peniaze (vlastné zdroje a iné zdroje):	Vlastné zdroje
Kde sa program vykonáva:	- v priestoroch kmeňovej budovy Centra: klubovňa - v priestoroch samostatných skupín - účelové zariadenie vo Vyšnej Pisanej s využitím areálu zariadenia pre nácvik praktických zručností
Technické a materiálne vybavenie:	DVD prehrávač, flipchart, televízor, magnetofón

Program rozvoja finančnej gramotnosti

Cieľ programu:	Rozvoj finančnej gramotnosti u detí a mladých dospelých
Cieľová skupina:	Školopovinné deti a študujúca mládež
Metódy práce:	Edukácia: besedy, prednášky, sledovanie dokumentov, rozbor článkov Poradenstvo (skupinové, individuálne, sociálne a psychologické, špeciálnopedagogické, komunikačné techniky, osobnostný rozvoj, techniky na zvládanie konfliktných situácií) Praktické nácviky a edukácia vo vybraných zručnostiach a schopnostiach Realizácia úloh v rámci IPRODov
Čas:	Cyklicky počas roka
Personálne zabezpečenie:	Špeciálny pedagóg v spolupráci s odborným tímom a ostatnými prizvanými odborníkmi z oblasti finančného poradenstva
Peniaze (vlastné zdroje a iné zdroje):	Vlastné zdroje
Kde sa program vykonáva:	- v priestoroch kmeňovej budovy Centra: klubovňa - v priestoroch samostatných skupín - účelové zariadenie vo Vyšnej Pisanej s využitím areálu zariadenia pre nácvik praktických zručností
Technické a materiálne vybavenie:	DVD prehrávač, flipchart, televízor, magnetofón

Príprava na osamostatňovanie

Cieľ programu:	Úspešné začlenenie sa mladých dospelých do života po odchode z Centra
Cieľová skupina:	1. modul: 5. – 9. ročník ZŠ, ŠŽS 2. modul: 1. – 4. SŠ + mladí dospelí
Metódy práce:	Realizácia úloh v rámci IPRODov Rozhovor (individuálny, skupinový, poradenský) Edukácia: besedy, sledovanie dokumentov, rozbor článkov Poradenstvo (skupinové, individuálne, sociálne a psychologické, špeciálnopedagogické, komunikačné techniky, osobnostný rozvoj, techniky na zvládanie konfliktných situácií) Praktické nácviky a edukácia vo vybraných zručnostiach a schopnostiach 1. modul: zvýšiť záujem detí v pokračovaní na budúce povolanie po ukončení povinnej školskej dochádzky, rozvoj vhodných kompetencií, zameranie sa na zvládnutie obdobia puberty 2. modul: príprava a plnenie plánu, ktorý je vypracovaný konkrétne pre daného stredoškolača a mladého dospelého za účelom osamostatnenia sa (vedenie domácnosti, finančná gramotnosť, nakupovanie, príprava jedál, praktické zručnosti pri hľadaní si zamestnania, aktivity na podporu vlastnej identity a osobnostného rozvoja, plány do budúcnosti) - rekreačná časť (praktická a edukatívna forma za účelom prípravy na osamostatnenie v podobe víkendových alebo týždenných pobytov pre deti a mladých dospelých v účelovom zariadení vo Vyšnej Pisanej)
Čas:	od druhého stupňa ZŠ do opustenia Centra
Personálne zabezpečenie:	vychovávateľ, vychovávateľ s ekonomickou agendou, sociálny pracovník, špeciálny pedagóg, psychológ, ekonomický pracovník,
Peniaze (vlastné zdroje a iné zdroje):	
Kde sa program vykonáva:	- v priestoroch kmeňovej budovy Centra a samostatných skupinách Centra, účelové zariadenie vo Vyšnej Pisanej s využitím areálu zariadenia pre nácvik praktických zručností

Technické a materiálne vybavenie:

DVD prehrávač, flipchart, automobil, pracovné nástroje, televízor, kuchynské vybavenie

Program podpory profesionálnych rodičov pre deti so špecifickými potrebami

Cieľ programu:	Kompenzácia negatívnych efektov spojených s daným deficitom
Cieľová skupina:	deti v profesionálnej náhradnej rodine, u ktorých sa deficit prejavuje
Metódy práce:	Diagnostika Rozhovor (individuálny, skupinový, poradenský) Edukácia: besedy, sledovanie dokumentov, rozbor článkov Poradenstvo (skupinové, individuálne, sociálne a psychologické, špeciálnopedagogické, komunikačné techniky, osobnostný rozvoj, techniky na zvládanie konfliktných situácií) Praktické nácviky a edukácia vo vybraných zručnostiach a schopnostiach Realizácia úloh v rámci IPRODov Spolupráca so školou, prípadne s ďalšími špecialistami
Čas:	po dobu trvania deficitu
Personálne zabezpečenie:	odborní zamestnanci
Peniaze (vlastné zdroje a iné zdroje):	
Kde sa program vykonáva:	v prostredí profesionálnych náhradných rodín a v kmeňovej budove Centra
Technické a materiálne vybavenie:	automobil, DVD prehrávač, kompenzačné pomôcky

Príprava detí na NRS

Cieľ programu:	Úspešné umiestnenie dieťaťa do NRS prostredníctvom čiastkových cieľov: - Pomoc dieťaťu ohľadne formovania jeho názoru na NRS - Pomoc pripraviť dieťa na interakciu so žiadateľmi - Sprevádzanie dieťaťa počas interakcie so žiadateľmi
Cieľová skupina:	deti zaradené do prehľadu detí zapísaných do zoznamu NRS, ktorý vedie príslušný úrad
Metódy práce:	Realizácia úloh v rámci IPRODov Rozhovor (individuálny, skupinový, poradenský) Edukácia: besedy, sledovanie dokumentov, rozbor článkov
Čas:	Počas doby zaradenia dieťaťa do prehľadu detí zapísaných do zoznamu NRS
Personálne zabezpečenie:	vychovávateľ, psychológ, sociálny pracovník
Peniaze (vlastné zdroje a iné zdroje):	
Kde sa program vykonáva:	v priestoroch kmeňovej budovy Centra a samostatných skupinách Centra
Technické a materiálne vybavenie:	DVD prehrávač, flipchart, automobil

Program pre prácu s deťmi so špecifickými potrebami

Cieľ programu:	Kompenzácia negatívnych efektov spojených s daným deficitom (ADHD, poruchy správania, poruchy učenia, mentálna retardácia, ŤZP)
Cieľová skupina:	deti, u ktorých sa deficit prejavuje
Metódy práce:	Využívanie multisenzorickej terapeutickej miestnosti Diagnostika, anamnéza Rozhovor (individuálny, skupinový, poradenský) Edukácia: besedy, sledovanie dokumentov, rozbor článkov Poradenstvo (skupinové, individuálne, sociálne a psychologické, špeciálnopedagogické, komunikačné techniky, osobnostný rozvoj, techniky na zvládanie konfliktných situácií) Praktické nácviky a edukácia vo vybraných zručnostiach a schopnostiach Realizácia úloh v rámci IPRODov Spolupráca so školou, prípadne s ďalšími špecialistami
Čas:	po dobu trvania deficitu
Personálne zabezpečenie:	odborní zamestnanci
Peniaze (vlastné zdroje a iné zdroje):	
Kde sa program vykonáva:	- v priestoroch kmeňovej budovy Centra: klubovňa, v miestnosti na to vyhradenej (multisenzorická miestnosť snoezelen) - v priestoroch samostatných skupín - účelové zariadenie vo Vyšnej Pisanej s využitím areálu zariadenia pre nácvik praktických zručností
Technické a materiálne vybavenie:	Multisenzorická miestnosť snoezelen

Príprava zamestnancov, tréningy pre terénnu sociálnu prácu

Cieľ programu:	Zvyšovanie kompetencií pracovníkov Centra pre terénnu prácu s biologickou rodinou
Cieľová skupina:	pracovníci Centra, ktorí budú aktívne pracovať s biologickou rodinou
Metódy práce:	Edukácia: besedy, prednášky, Praktické nácviky a edukácia vo vybraných zručnostiach a schopnostiach Supervízia
Čas:	1 rok, cyklické stretnutia
Personálne zabezpečenie:	odborní zamestnanci a prizvaní externí odborníci (sociálny pracovník, psychológ, supervízor)
Peniaze (vlastné zdroje a iné zdroje):	
Kde sa program vykonáva:	- v priestoroch klubovne kmeňovej budovy Centra - účelové zariadenie vo Vyšnej Pisanej s využitím areálu zariadenia pre nácvik praktických zručností
Technické a materiálne vybavenie:	automobil, DVD prehrávač, flipchart, automobil, pracovné nástroje, televízor

Program pre prácu s rodinami

Cieľ programu:	Motivácia k pozitívnej zmene. Pomôcť motivovať a sprevádzať klientov projektu pri predchádzaní, či odstraňovaní krízových situácií v rodine. Rozvoj a úprava vzájomných vzťahov medzi dieťaťom a biologickou rodinou. Úprava rodinných pomerov – sanácia rodinného prostredia (revitalizácia funkcií rodiny): -biologicko – reprodukčná, -ekonomická, -psychohygienická a emocionálna, -výchovná, -ochranná, -socializačná. Pomoc ako pokračujúci proces v prípadoch, kde je potrebná stabilizácia života detí v prirodzenom prostredí rodiny.
Cieľová skupina:	Rodiny v ohrození, rodiny v sanačnom procese
Metódy práce:	Diagnostika rodiny Anamnéza (rodinná, školská, profesionálna, zdravotná, anamnéza problému klienta – dôvod umiestnenia dieťaťa v Centre) Rozhovor (individuálny, skupinový, štandardizovaný, neštandardizovaný, poradenský) Pozorovanie Praktické nácviky a edukácia vo vybraných zručnostiach a schopnostiach (starostlivosť o domácnosť, finančná gramotnosť, orientácia na úradoch, pomoc pri hľadaní zamestnania, komunikačných zručností, asertivity) Terénna sociálna práca Spolupráca s inými odborníkmi (psychiater, liečebné zariadenia pre liečbu závislostí) Ambulantná forma práce s rodinou priamo v Centre Interakcie rodiny s deťmi v Centre Rodinné konferencie Prípadové konferencie Rodinný koučing
Čas:	6 mesiacov: 2x rodinná konferencia podľa potreby ambulantná starostlivosť v Centre podľa potreby osobné stretnutia s rodinou
Personálne zabezpečenie:	sociálny pracovník, vychovávateľ, psychológ, špeciálny pedagóg
Peniaze (vlastné zdroje a iné zdroje):	
Kde sa program vykonáva:	- v prostredí biologickej rodiny - v priestoroch kmeňovej budovy Centra: klubovňa pre skupinové formy práce, kancelárie členov odborného tímu pre individuálne a skupinové formy práce, priestory bývalej samostatnej skupiny pre ambulantné formy práce, účelové zariadenie vo Vyšnej Pisanej s využitím areálu zariadenia pre nácvik praktických zručností
Technické a materiálne vybavenie:	automobil, DVD prehrávač, televízor, flipchart

Prílohy

Príloha č. 1 – Účel, druh a rozsah vykonávaných opatrení

[illegible]